

Historia muzyki

Nazwa przedmiotu

Wydział Kompozycji, Teorii Muzyki i Reżyserii Dźwięku

Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot

program studiów

Kompozycja i Teoria Muzyki

Kierunek

Teoria muzyki

Specjalność

-

Specjalizacja

stacjonarne	pierwszego stopnia	obowiązkowy	wykład	zbiorowe	zajęcia w pomieszczeniu dydaktycznym AMFN
Forma studiów	Poziom studiów	Status przedmiotu	Forma przeprowadzenia zajęć		Tryb realizacji

ROK I		ROK II		ROK III	
sem. I	sem. II	sem. I	sem. II	sem. I	sem. II
☐	☐	☐	☐	☐	☐
Wybór z listy.	Wybór z listy.	ZO	ZO	ZO	E
ECTS					
		2	2	2	2

Liczba godzin kontaktowych z pedagogiem **120**

Liczba godzin indywidualnej pracy studenta

punkty ECTS

8

* Forma zaliczenia: **Z** – zaliczenie bez oceny | **ZO** – zaliczenie z oceną | **E** – egzamin

Koordinator przedmiotu	Kierownik Katedry Teorii Muzyki	
Prowadzący przedmiot	ad. dr Barbara Mielcarek-Krzyżanowska	<i>b.m.krzyzanowska@amfn.pl</i>

Metody kształcenia		Metody weryfikacji efektów uczenia się	
1.	wykład problemowy	1.	kolokwium pisemne
2.	wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	2.	Wybór z listy.
3.	praca z tekstem i dyskusja	3.	Wybór z listy.
4.	prezentacja nagrań	4.	Wybór z listy.
5.	praca indywidualna	5.	Wybór z listy.

Podstawowe kryteria oceny**semestr I**

- test słuchowy sprawdzający znajomość repertuaru dzieł powstałych w epokach objętych programem nauczania w danym semestrze
- sprawdzenie znajomości określonej literatury muzykologicznej – kolokwium pisemne
- sprawdzenie wiadomości objętych wykładami – kolokwium pisemne

semestr II

- test słuchowy sprawdzający znajomość repertuaru dzieł powstałych w epokach objętych programem nauczania w danym semestrze
- sprawdzenie znajomości określonej literatury muzykologicznej – kolokwium pisemne
- sprawdzenie wiadomości objętych wykładami – kolokwium pisemne

semestr III

- test słuchowy sprawdzający znajomość repertuaru dzieł powstałych w epokach objętych programem nauczania w danym semestrze
- sprawdzenie znajomości określonej literatury muzykologicznej – kolokwium pisemne
- sprawdzenie wiadomości objętych wykładami – kolokwium pisemne

semestr IV

- test słuchowy sprawdzający znajomość repertuaru dzieł powstałych w epokach objętych programem nauczania w danym semestrze
- sprawdzenie znajomości określonej literatury muzykologicznej – kolokwium pisemne
- sprawdzenie wiadomości objętych wykładami – kolokwium pisemne

Cele przedmiotu

- poznanie literatury muzycznej;
- wypracowanie umiejętności audytywnej analizy dzieła muzycznego oraz umiejętności właściwego używania terminów muzykologicznych.

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z zakresu zasad muzyki, historii muzyki, harmonii i form muzycznych.

Treści programowe**semestr I**

Geneza muzyki; Muzyka w cywilizacjach starożytnych; Kultura muzyczna basenu Morza Śródziemnego w starożytności; Muzyka w średniowiecznym systemie nauk; Monodia religijna i świecka średniowiecza; Wielogłosowość (organum, epoka Notre Dame, Ars Antiqua, Ars Nova, Trecento, Ars Subtilior, epoka Ciconii).

semestr II

Między nauką a sztuką; Generacje franko-flamandzkie; Szkoła rzymska; Wenecja; Początki muzyki instrumentalnej; Madrygał włoski XVI wieku; Przełom 1600; Szkoły operowe; Gatunki i formy muzyki instrumentalnej i wokalnoinstrumentalnej.

semestr III

Style w XVIII wieku; Opera seria i buffa; Gatunki operowe we Francji i w Niemczech; Opera a oratorium; Muzyka kameralna i solowa klasycyzmu; Romantyzm epoką kontrastów w muzyce; Typy oper XIX-wiecznych; Pieśń romantyczna; Muzyka programowa XIX wieku; Szkoły i warianty narodowe.

semestr IV

Zagadnienia terminologiczne; Muzyka amerykańska; Debussy a impresjonizm i symbolizm; Ekspresjonizm; Futuryzm; Neoklasycyzm; Surrealizm; Witalizm; Folklorizm; Muzyka elektroniczna i konkretna; Sonoryzm; Minimal music; Postmodernizm; Zjawiska najnowsze

Kategorie efektów	EFEKT UCZENIA SIĘ		Kod efektu
Wiedza	1	zna literaturę muzyczną na poziomie podstawowym	P6_TM_W01
	2	znać tradycyjne modele form muzycznych i rozumie relacje między elementami oraz ich funkcje w dziele muzycznym.	P6_TM_W02
	3	mieć ogólną wiedzę z zakresu historii muzyki, jej kontekstów i piśmiennictwa przedmiotowego	P6_TM_W03
	4	znać techniki stosowane w twórczości kompozytorskiej	P6_TM_W04
	5	znać zależności pomiędzy teoretycznymi i praktycznymi aspektami kompozycji i teorii muzyki	P6_TM_W06
	6	posiadać wiedzę z zakresu historii filozofii, estetyki i kultury	P6_TM_W08
Umiejętności	1	posiadać podstawowe umiejętności analizy i interpretacji dzieła muzycznego	P6_TM_U03
	2	posiadać umiejętność zastosowania wiedzy z zakresu historii filozofii, estetyki i kultury w interpretowaniu zjawisk z obszaru kultury muzycznej	P6_TM_U04
	3	posiadać umiejętność słuchowego rozpoznawania materiału muzycznego, zapamiętywania go i operowania nim	P6_TM_U09
	4	posiadać umiejętność przygotowania prac pisemnych i wystąpień ustnych, dotyczących zagadnień technologicznych, estetycznych i kulturowych muzyki	P6_TM_U10
Kompetencje społeczne	1	rozumieć potrzebę uczenia się przez całe życie	P6_TM_S01
	2	samodzielnie podejmować niezależne prace, wykazując umiejętności zbierania, analizowania i interpretowania informacji, rozwijania idei i formułowania krytycznej argumentacji oraz wykazywać się wewnętrzną motywacją i umiejętnością organizacji pracy	P6_TM_S02
	3	efektywnie wykorzystywać wyobraźnię, intuicję, emocjonalność, zdolność twórczego myślenia i twórczej pracy w trakcie rozwiązywania problemów, zdolność elastycznego myślenia, adaptowania się do nowych i zmieniających się okoliczności oraz umiejętność kontrolowania własnych zachowań i przeciwdziałania lękom i stresom, jak również umiejętność sprostania warunkom związanym z publicznymi występami lub prezentacjami	P6_TM_S03
	4	posiadać umiejętność efektywnego komunikowania się i życia w społeczeństwie, w szczególności: -pracy zespołowej w ramach wspólnych projektów i działań, -negocjowania i organizowania, -integracji z innymi osobami w ramach różnych przedsięwzięć kulturalnych, -prezentowania zadań w przystępnej formie z zastosowaniem technologii informacyjnych	P6_TM_S05

Literatura podstawowa

- Chomiński J. Lissa Z.: Historia muzyki powszechnej, PWM Kraków.
- Chomiński J., Wilkowska-Chomińska K.: Historia muzyki, Kraków 1989.
- Dahlhaus C.: Idea muzyki absolutnej, Kraków 1988.
- Fubini E.: Historia estetyki muzycznej, Kraków 1997.
- Tatarkiewicz W.: Historia estetyki, Warszawa 1990.
- Topolski J.: Metodologia historii, Warszawa 1985.

Literatura uzupełniająca

Encyklopedie, leksykony, słowniki

- Antiquitates Musicae in Polonia, red. H. Feicht, M. Perz, Warszawa–Graz.
- Encyklopedia katolicka, red. R. Łukaszyk, Lublin 1976
- Encyklopedia Muzyczna PWM, część biograficzna, red. E. Dziębowska, Kraków 1979– .
- Musica Antiqua Europae Orientalis. Acta Scientifica, Bydgoszcz 1968– .
- Musica Medii Aevi, red. J. Morawski, Warszawa 1965– .
- Die Musik in Geschichte und Gegenwart, red. F. Blume, Kassel 1949–1979
- Neues Handbuch der Musikwissenschaft, red. C. Dahlhaus.
- The New Grove Dictionary of Music and Musicians, red. S. Sadie, London 1980.
- The New Harvard Dictionary of Music, red. D. M. Randel, London 1986.
- The New Oxford History of Music, vol. I–XI, red. G. Abraham, London 1960– .
- Riemann Musik-Lexikon, Sachteil, red. W. Gurlitt, H. H. Eggebrecht, Mainz 1967.

Monografie, biografie, artykuły

- Apel W.: Gregorian Chant, Bloomington 1958.
- Arystoteles: Poetyka, Wrocław 1989.
- Bieńkowska E.: Wagner a niemiecka utopia sztuki, Res Facta nr 8.
- Borowski A.: Renesans, Warszawa 1992.
- Brockhaus H.A.: Europäische Musikgeschichte, Berlin 1985.
- Brown H. M.: Music in the Renaissance, Englewood Cliffs, New Jersey 1976.
- Bukofzer M.: Muzyka w epoce baroku, Warszawa 1970.
- Burkhardt J.: Kultura Odrodzenia we Włoszech, 1961.
- Carapezza P.E.: Konstytucja nowej muzyki, Res Facta 1972 nr 6.
- Carapezza P.E.: Nowa muzyka 2500 lat temu i dziś, Res Facta 1970 nr 4.
- Chomiński J.: Historia harmonii i kontrapunktu, Warszawa 1958.
- Chomiński J., Wilkowska–Chomińska K.: Formy muzyczne, PWM Kraków.
- Cykle pieśni ery romantycznej 1816–1914, red. M. Tomaszewski, Kraków 1989.
- Dahlhaus C.: Idea muzyki absolutnej, Kraków 1988.
- Dobrzańska Z.: Izorytmia – średniowieczna zasada komponowania, Ruch Muzyczny 1983 nr 1.
- Dobrzańska Z.: Izorytmiczna koncepcja dzieła muzycznego, Kraków 1988.
- Dobrzańska Z.: Kształtowanie tenoru w motetach G. de Machaut, Muzyka 1979 nr 2.
- Dobrzańska Z.: Rola tenoru w kształtowaniu motetu izorytmicznego, Muzyka 1979 nr 3.
- Dulęba W., Sokołowska Z.: Haendel, Kraków 1972.
- Einstein A.: The Italian Madrigal, t. 1–3, Princeton 1949.
- Einstein A.: Mozart. Człowiek i dzieło, Kraków 1983.
- Einstein A.: Muzyka w epoce romantyzmu, przeł. M. i S. Jarocińscy, Kraków 1983.
- Erhardt L.: Dolce stil nuovo, Ruch Muzyczny 1983 nr 6.
- Erhardt L.: Stare i nowe, Ruch Muzyczny 1982 nr 15.
- Fubini E.: Historia estetyki muzycznej, Kraków 1997.
- Golianek R.D.: Muzyka programowa XIX wieku. Idea i interpretacja, Poznań 1998.
- Golianek R.D.: Tradycja barokowa w Wielkiej Mszy c-moll W.A. Mozarta, „Muzyka” 1991 nr 4.
- Grout D. J.: A Short History of Opera, New York 1971.
- Günther U.: Związki znaczeniowe między tekstem a muzyką w ars nova i ars subtilior, Muzyka 1988 nr 2.
- Gwizdalanka D.: Brzmienie kwartetów smyczkowych Beethovena, Poznań 1991.
- Gwizdalanka D.: Idiom kwartetowy w twórczości Haydna, „Muzyka” 1985 nr 2.
- Hanslick E.: O pięknie w muzyce, przeł. S. Niewiadomski, Warszawa 1903.
- Hauser A.: Społeczna historia sztuki i literatury, Warszawa 1974.
- Helman Z.: Romantyzm a opera włoska I poł. XIX w., „Pagine” t. 4, Kraków 1980.
- Hoppin R.: Medieval Music, New York 1978.
- Huizinga J.: Jesień średniowiecza, Warszawa 1971.
- Husmann H.: Grundlagen der antiken und orientalischen Musikkultur, Berlin 1961.
- Hutchings A.J.B.: The Baroque Concerto, Londyn 1961.

- Jak skomponować *Dramma per musica*? (seria *Practice musica*, Kraków 1994)
- Jak realizować *basso continuo*? (seria *Practica musica* vol. 4, Kraków 1997)
- Jankowski M. – Nauka śpiewu gregoriańskiego według metody ojców benedyktynów z Solesmes, Warszawa 1969.
- Jarociński S.: *Ideologie romantyczne*, Kraków 1979.
- Kłobukowska J. – Zagadnienie wersyfikacji i rytmu w pieśniach trubadura Folqueta de Marseille, *Muzyka* 1968 nr 4.
- Kolarzowa R.: *Schopenhauer, Wagner, Nietzsche o wartościach muzyki*, „Ruch Muzyczny” 1987.
- Kołaczkowski S.: *R. Wagner jako twórca i teoretyk dramatu*, Warszawa 1931.
- Lissa Z.: *Szkice z estetyki muzycznej*, Kraków 1965.
- Lütolf M.: *Wczesne wielogłosowe opracowania ordinarium missae*, *Muzyka* 1976.
- Manifesty literackie „burzy i naporu”, opr. G. Kozietek, Wrocław 1988.
- Mianowski J.: *Miłość i ból! I świat, i marzenie! Niemiecka pieśń romantyczna*, „Klasyka” 1998 nr 6.
- Michałowska T.: *Średniowiecze*, Warszawa 1996.
- Morawski J.: *Teoria muzyki w średniowieczu*, Warszawa 1979.
- Mossakowski St.: *Sztuka jako świadectwo czasu*, Warszawa 1980.
- Nawrocka M.: *Dzieło muzyczne w interpretacjach E.T.A. Hoffmanna, R. Schumanna i R. Wagnera*, w: *Analiza i interpretacja dzieła muzycznego*, red. T. Malecka, Kraków 1990.
- Nawrocka M.: *U podstaw romantycznej koncepcji muzyki. Poglądy E.T.A. Hoffmanna*, w: *Z filozoficznych problemów muzyki*, red. Piotrowski M., Poznań 1989.
- Obniska E.: *Claudio Monteverdi. Życie i twórczość*, Gdańsk 1993.
- Obniska E.: *Dufay – twórca muzyki godnej słuchania*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 11.
- Obniska E.: *Liryka prowansalskich rycerzy*, *Ruch Muzyczny* 1978, nr 6 i 7.
- Obniska E.: *Machaut. Pieśń miłości dwornej*, *Ruch Muzyczny* 1977 nr 17.
- Obniska E.: *Machaut – poeta wieku niepokoju*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 3.
- Obniska E.: *Między notacją a płytą*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 24.
- Obniska E.: *Musica inscripta, musica sonans*, *Ruch Muzyczny* 1984, nr 25.
- Obniska E.: *Muzyka, architektura, myśl*, *Ruch Muzyczny* 1982, nr 13.
- Obniska E.: *Niewidomy organista z Florencji*, *Ruch Muzyczny* 1976 nr 6.
- *Odrodzenie w Polsce*, red. K. Piwocki, Warszawa 1958.
- Orawski P.: *Requiem W. A. Mozarta*, „Klasyka” 1998 nr 11.
- Paczkowski S.: *„Mój język rozumie cały świat”. O symfoniach J. Haydna*, „Klasyka” 1998.
- Padoan M.: *Myśl romantyczna i opera włoska*, „Pagine” t.4, Kraków 1980.
- Page Ch.: *Wykonywanie motetów z czasów Ars Antiqua*, *Canor* 1994 nr 4.
- Perz M.: *Kilka uwag o źródłach i repertuarze polifonii retrospektywnej we Włoszech i w Polsce*, „Pagine” 1974.
- Platon: *Państwo*, Warszawa 1958.
- Platon: *Prawa*, Warszawa 1958.
- Pocij B.: *Kanon*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 21.
- Pocij B.: *Klawesyniści francuscy*, Kraków 1969.
- Pocij B.: *Madrygał*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 6.
- Pocij B.: *Motet (1-3)*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 1 i dalsze.
- Pocij B.: *Msza (1-2)*, *Ruch Muzyczny* 1983 nr 10, 12.
- Pocij B.: *Organum*, *Ruch Muzyczny* 1982 nr 13.
- Pocij B.: *Szkice z późnego romantyzmu*, Kraków 1978.
- Poniatowska I.: *Faktura fortepianowa Beethovena*, Warszawa 1972.
- Poniatowska I.: *Fortepiany Beethovena*, „Klasyka” 1998 nr 7
- Porębowicz.: *Studia do dziejów literatury średniowiecznej*, Kraków 1951.
- Reaney: *Guillaume de Machaut*, London 1971.
- Reese G.: *Music in the Renaissance*, New York 1957.
- Richter L.: *Uwagi na temat fragmentu muzycznego z tragedii Eurypidesa „Orestes”*, *Muzyka* 1969 nr 4.
- Richter L.: *Zur Wissenschaftlehre von der Musik bei Platon und Aristoteles*, Berlin 1961.

- Rolland R.: Haendel, Kraków 1951.
- Rolland R.: Z pierwszych wieków opery, Kraków 1971.
- Romanowiczowa Z.: Brewiarz miłości. Antologia miłości staroprowansalskiej. Wrocław 1963.
- Rosen Ch.: The Classical Style, New York 1971.
- Rösner E.H.: Praktyka wykonawcza paryskiego organum, Canor 1995 nr 1.
- Sachs C.: Muzyka w świecie starożytnym, Warszawa 1981.
- Sarnowska-Temeriusz E.: O katharsis – raz jeszcze, „Pamiętnik Literacki” 1980 nr 4.
- Schweitzer A.: Jan Sebastian Bach, Kraków 1972.
- Seay A.: Music in the Medieval World, Englewood Cliffs, New Jersey 1965.
- Shearman J.: Manieryzm, Warszawa 1970.
- Sudak B.: Matematyczna koncepcja muzyki, Zielona Góra 1992.
- Sunol G.: Zasady śpiewu gregoriańskiego, Poznań 1956.
- Szlagowska D.: Kultura muzyczna antyku, Gdańsk 1996.
- Szweykowska A.: Damma per musica w teatrze Wazów, Kraków 1976.
- Szweykowska A.: Wenecki teatr modny, Kraków 1981.
- Szweykowski Z.M.: Między sztuką a ekspresją, t. I Florencja, Kraków 1992, t.II Rzym, Kraków 1994.
- Szweykowski Z.M.: Musica moderna w ujęciu Marka Scacchiego, Kraków 1977.
- Szweykowski Z.M.: Okres baroku muzycznego w zmiennej perspektywie, Poznań 1994, Zeszyt Naukowy Akademii Muzycznej w Poznaniu.
- Szyrocki M.: Dzieje literatury niemieckiej, 1969.
- Ścibor J. – Ekwalizm i menzurizm. Fakty historyczne i ich interpretacje, ZN nr 8 PWSM w Łodzi, Łódź 1980.
- Talbot M.: Vivaldi, Kraków 1988.
- Voise W.: Machaut w Polsce i o Polsce, Muzyka 1965 nr 3.
- Waddel H.: Średniowiecze wagantów, Warszawa 1960.
- Westrup J.A.: An Introduction to Musical History, London 1973.
- Westrup J.A.: Purcell, Kraków 1986.
- Wozaczyńska M.: Muzyka średniowiecza, Gdańsk 1998.
- Witkowska-Zaremba E.: Odkrył Pitagoras, przeniósł sam Boecjusz, Ruch Muzyczny 1982 nr 15.
- Woronczak J.: – Tropy i sekwencje w literaturze polskiej, Wrocław 1952.
- Wörner K.: Geschichte der Musik, Göttingen 1965.
- Tatariewicz W.: Historia estetyki, Warszawa 1990.
- Topolski J.: Metodologia historii, Warszawa 1985.
- Zajęc Z.: A. Bruckner jako symfonik, „Ruch Muzyczny” 1984 nr 20.
- Zavorsky E.: J.S. Bach, Kraków 1973.
- Ziomek J.: Renesans, Warszawa 1973.

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line (opcjonalnie)

Data modyfikacji	28.02.2025	Autor modyfikacji	dr Łukasz Godyła
Czego dotyczy modyfikacja	Aktualizacja efektów uczenia się.		